

POSTANOWIENIE

Dnia 16 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Krzysztof Wiak (przewodniczący)

SSN Joanna Lemańska

SSN Oktawian Nawrot (sprawozdawca)

w sprawie z protestu D.R.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 16 czerwca 2025 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

Joanna Lemańska Krzysztof Wiak Oktawian Nawrot

UZASADNIENIE

W dniu 9 czerwca 2025 r. D.R., na podstawie art. 321 oraz 82 i nast. Kodeksu wyborczego, wniosła protest przeciwko wynikowi wyborczemu (...), „albowiem dopuścił się on przestępstwa wyborczego mającego charakter zmasowanego ataku na wybranego obecnie prezydenta (...)”.

W uzasadnieniu skarżąca wskazała, że „kwestionuje w całości wybory (...)”. Uważa, że z powodu popełnionego przez niego przestępstwa, powinien być całkowicie wyeliminowany z procedury głosowania na niego. W ocenie skarżącej, nie może być tak, że osoba skażona przestępstwem uczestniczyła w wyborach głowy państwa i pretendowała do zostania Prezydentem Polski. Zdaniem wnoszącej protest, „ten człowiek nie tylko że ma moralnego ale i prawem

przewidzianego prawa do ubiegania się o fotel prezydencki”. Skarżąca ponadto zarzuciła, że: „w rękę tego człowieka znalazło się przed wyborami setki tysięcy złotych niewiadomego pochodzenia przeznaczone na brudną kampanię oczerniającą (...) i (...) co miało niesamowity wpływ na to, że wiele osób nie zamierzało już głosować na (...) do tego stopnia (...) zniszczył mu opinię i niszczy nadal”, a także „zachował się jak wytrawny przestępca”. W swoim proteście skarżąca zażądała „nieuznania tez (...) o rzekomej pomyłce w głosach. To jest kłamstwo! Jakoś nie zgłosili tego w dniu wyborów gdy wygrał (...). Tym powinna się zająć Prokuratura a nie komisja wyborcza. Równie dobrze to mogło być ukartowane”. Wnosząca protest skonkludowała, iż żąda „przekazania sprawy do prokuratury i postawienia (...) przed Sądem za dopuszczenie się fałszu wyborów”. Jej zdaniem „to zwykła ustawka i zabezpieczenie (...) na wypadek przegranej”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 1997 Nr 78, poz. 483 ze zm.) wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie.

Zasady i tryb przeprowadzania wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej oraz warunki ważności tych wyborów określa ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2025, poz. 365, dalej: „k.wyb.”).

Zgodnie z art. 321 § 1 k.wyb. protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 14 dni od dnia podania wyników wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą. Nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego. Jak stanowi § 3 wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

W art. 82 § 1 k.wyb. wskazano, że przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu: (pkt1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub (pkt 2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Stosownie do art. 322 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniający warunków określonych w art. 321.

Odnosząc powyższe do rozpatrywanego protestu wyborczego, Sąd Najwyższy uznał, iż skarżąca nie wskazała, do naruszenia których przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów mających wpływ na wynik wyborów lub do jakiego przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wynik wyborów, jej zdaniem, doszło. Zarzuty zostały sformułowane w sposób abstrakcyjny i generalny. Wskazane fakty nie zostały powiązane z możliwością naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów mającego wpływ na wynik wyborów lub możliwością dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego. Co również istotne, skarżąca kwestionuje nie wynik wyborów, lecz wynik wyborczy kandydata, który nie uzyskał większości głosów. Podstawowym celem protestu przeciwko ważności wyborów jest ochrona indywidualnych uprawnień wyborcy, dlatego też jego zarzuty muszą być konkretne, odnoszące się do ściśle określonej sytuacji dotyczącej danego wyborcy, nie zaś abstrakcyjne - dotyczące ważności wyborów w ogólności. Rolą protestu wyborczego jest także kwestionowanie ważności wyborów lub wyboru określonej osoby, z powodu dopuszczenia się przestępstwa lub deliktu wyborczego rzutującego na przebieg głosowania, ustalanie jego wyników lub ustalanie wyników samych wyborów. Jedynie pośrednim celem protestu jest zapewnienie prawidłowości procesu wyborczego jako całości.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 322 § 1 zd. 1 k.wyb., orzekł jak w postanowieniu.

Joanna Lemańska Krzysztof Wiak Oktawian Nawrot

[ps]

[a.ł])